

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ОРГАНІВ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ В СФЕРІ ЗАЛУЧЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ МТД: СВІТОВА ПРАКТИКА

МИРГОРОД Валерія Валеріївна - кандидат юридичних наук, доцент,
докторант Сумського державного університету

<https://orcid.org/0000-0002-3302-221X>
DOI 10.32782/LAW.UA.2023.3.34

Міжнародні відносини у сфері надання та використання МТД виступає надзвичайно широкою сферою міжнародних відносин, яка є важливою ланкою для становлення та розвитку країн, що розвиваються. Країни-донори надають, а країни-реципієнти отримують та використовують МТД, що допомагає підвищити загальний рівень забезпеченості потреб населення країн з низьким та середнім рівнем доходу. Важливим фактором реалізації відносин у сфері залучення та використання МТД, отримання позитивного ефекту від реалізації проєктів/програм МТД, формування відносин щодо подальшого технічного співробітництва у дієвому, правовому полі є недопущення зловживань та правопорушень у цій сфері. Однак, сфера відносин щодо надання та використання МТД, як й будь-яка інша суспільна сфера відносин, пов'язаних з переферподілом ресурсів, піддається корупції, шахрайству, легалізації (відмиванню) доходів одержаних злочинним шляхом та вчиненню ряду інших правопорушень у фінансовій сфері. Мільйони доларів продовжують відмивати приватні особи та юридичні організації через незліченні складні фінансові схеми. МТД, яка виступає одним із фундаментальних інструментів політики розвитку держави, в рівній мірі схильна до корупції, розкрадання та зловживань й приблизно 30% від її складової можуть бути втрачені завдяки діяльності корумпованих суб'єктів та злочинних організацій.

В даному дослідженні ми дослідили функціонування Міжнародної програми допомоги у підготовці кримінальних розслідувань (ICITAP),

Управління допомоги та підготовки прокурофських служб за кордоном (OPDAT), Управління Генерального інспектора USAID, Агентства міжнародного співробітництва Японії (JICA), Європейського управління з питань запобігання зловживанням та шахрайству (OLAF). За фактом проведеного дослідження нами було згруповано всі правопорушення в сфері МТД за такими типами: 1) порушення щодо порядку реєстрації проєктів МТД; 2) невідповідність проєктів МТД напрямом державної соціально-економічної політики; 3) порушення щодо нецільового використання ресурсів проєктів МТД та/або неналежна реалізація проєктів; 4) подання бенефіціаром висновків про незадовільні результати впровадження проєкту або ж абсолютне невиконання умов проєкту.

Ключові слова: міжнародна технічна допомога, правопорушення, досудове розслідування, ICITAP, OPDAT, USAID, JICA, OLAF.

Усі правопорушення, які можуть бути вчинені в сфері МТД мають бути виявлені та розслідувані. Саме для цього держава створила органи досудового розслідування. Досудовими національними органами котрі розслідують кримінальні правопорушення можуть бути органи правопорядку, які в свою чергу можливо поділити на: 1) органи досудового провадження загальної компетенції; 2) органи досудового провадження спеціалізованої компетенції; 3) органи досудового провадження що спеціалізуються на фінансових правопорушеннях (наприклад Європейське управ-

ління з питань запобігання зловживанням та шахрайству «OLAF»); 4) антикорупційні правоохоронні органи (наприклад Управління з протидії корупції та організований злочинності «USKOK» в Хорватії); 5) спеціалізовані органи контролю за міжнародною технічною допомогою (в США Управління Генерального інспектора USAID) [1].

В рамках даного дисертаційного дослідження окреслимо питання особливостей функціонування окремих органів досудового розслідування в провідних країнах світу, які виступають провідними донорами МТД для України. Одним із найбільших донорів в даній сфері виступає США, де функціонує Міністерство юстиції США (DOJ) та реалізує свою діяльність щодо допомоги іноземним країнам у боротьбі з корупцією. Американське Міністерство юстиції реалізує зазначену діяльність завдяки Міжнародній програмі допомоги у підготовці кримінальних розслідувань (ICITAP) та Управлінню допомоги та підготовки прокурорських служб за кордоном (OPDAT). ICITAP та OPDAT часто працюють у кооперації й допомагають розвивати спроможність іноземних суб'єктів кримінального судочинства в питаннях боротьби з корупцією.

Антикорупційна робота Міжнародної програми допомоги у підготовці кримінальних розслідувань ICITAP зосереджена на створенні спроможності правоохоронних органів проводити розслідування щодо корупційних правопорушень, повернення викрадених активів та формування антикорупційних практик. Управлінню допомоги та підготовки прокурорських служб за кордоном OPDAT надає допомогу та наставництво на основі конкретних кейсів та, в першу чергу, зосереджений на співпраці з місцевими органами прокурами та судовими установами [2].

Окрім консультативної допомоги та організації навчання для іноземних спецслужб, в США існують власні спеціалізовані органи розслідування правопорушень, що виникають у сфері надання та використання МТД. Так, 16 грудня 1980 року Законом № 96-533, була внесена поправка

до Закону США «Про іноземну допомогу» 1961 року, якою було створено Управління Генерального інспектора Агентства США з міжнародного розвитку (USAID). Управління Генерального інспектора USAID відповідає за виявлення і запобігання шахрайства, розтрат, зловживання і порушення закону у сфері МТД. Його головний офіс здійснює нагляд за програмами та діяльністю п'яти американських агентств з питань іноземної допомоги, серед яких найбільшим є Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) [3].

Управління розслідувань, що входить до складу Управління Генерального інспектора при Агентстві США з міжнародного розвитку, здійснює аналіз та дослідження подань щодо кримінальних, цивільних та адміністративних порушень у всьому світі. У сферу його компетенції входить ведення розслідувань щодо зловживань у сфері міжнародної технічної допомоги (МТД) та інших порушень закону. Основною метою Управління розслідувань є запобігання шахрайству, розтраті та зловживанням у рамках програм надання МТД, а також підтримка та стимулювання чесної поведінки отримувачів, їх підрядників та інших партнерів, які беруть участь у використанні МТД.

Роль Управління розслідувань полягає у виявленні та розслідуванні випадків розкрадання, підкупу, конфлікту інтересів, фальсифікацій заявок та інших випадків зловживання у сфері надання та використання МТД. Діяльність Управління з розслідування правопорушень у сфері МТД є складовою загальної зовнішньої політики США у протидії злочинності та корупції, а також допомагає захистити інтереси національної безпеки США [4].

Розслідування починається, коли Управлінню Генерального інспектора USAID надходить повідомлення про порушення закону через гарячу лінію або інший канал зв'язку. Це повідомлення має містити інформацію про шахрайство, марнотратство, зловживання, корупцію або інші серйозні порушення, які стосуються програм міжнародної технічної допомоги або діяльності агентств США з міжнарод-

ного розвитку, таких як USAID, DFC, IAF, USADF або MCC. Після отримання повідомлення Управління приймає рішення про початок слідчих дій. Згідно з Законом про Генерального інспектора 1978 року, під час розслідування OIG має право запитувати документи та отримувати доступ до інформації про виконавців програм фінансування. Після завершення розслідування готується та передається відповідному органу повний звіт, що узагальнює факти розслідування. Якщо інформація заяви про порушення не підтверджується, сторону, щодо якої було подано цю заяву, можуть проінформувати про це [5]. Також, Управління створило дієвий Посібник Розслідування шахрайства та зловживання в проектах міжнародної правової допомоги [6].

В ньому висвітлені основні засади запобігання та розслідування правопорушень у сфері МТД, а також принципи побудови систем виявлення правопорушень.

Практичним показовим кейсом співпраці спеціалізованого правоохоронного органу США – Управління Генерального інспектора USAID та національних правоохоронних органів було розслідування корупційного зловживання щодо коштів МТД, скоєним фінансовим менеджером наданої програми фінансування в Афганістані. Відповідно до зазначеного прикладу успішність його розслідування полягала у співпраці національних правоохоронних органів країни-донора та країни-реципієнта, що призвела до знаходження та заарештування винних осіб.

Вирок був винесений в місцевому афганському суді за звинуваченням у підробці документів та розтраті коштів МТД, при виконанні службових обов'язків. Колегія з трьох суддів визнала особу, яка працювала координатором фінансів у програмі місцевого врядування, винною у розтраті майже 193 000 доларів США. Програма фінансувалася USAID, реалізувалася американським підрядником й її загальна сума фінансування становила 229 мільйонів доларів США. Цільова програма МТД була призначена для покращення стабільності в провінціях шляхом підтримки держав-

ного управління та сприяння розвитку громади. 2 серпня 2010 р. афганській суд виніс рішення в якому присудив винній особі сім з половиною років позбавлення волі. Так відповідно до Кримінального кодексу Афганістану – 2 роки було присуджено за фальсифікацію доходів та депозитних надходжень з податку на оренду, за які фактично не було сплачено, та 5 з половиною років за розтрату коштів. Також відповідач повинен сплатити штраф у розмірі 160 000 доларів США [7].

Оскільки фінансування МТД Японії здійснюється за рахунок коштів платників податків, як влада країни, так і населення зацікавлені у боротьбі з будь-якою формою шахрайства. Такі практики не лише порушують належну та ефективну співпрацю у сфері розвитку, але й підривають довіру громадськості до проектів МТД. Влада Японії та Агентство міжнародного співробітництва Японії (JICA) вживають різноманітних заходів для запобігання шахрайству та корупції, пов'язаним з МТД. Для запобігання порушенням та корупційним практикам в першу чергу необхідно забезпечити, щоб компанії та інші організації (включаючи субпідрядників), які беруть участь у сфері надання та використання МТД, розуміли, що така практика є неприпустимою, і відповідні заходи будуть застосовані відповідно до «Правил щодо заходів проти осіб, які беруть участь у шахрайських практиках» в японських проектах МТД [8].

Стаття 197 Кримінального кодексу Японії забороняє державному службовцю, визначеному (у статті 7) як «посадова особа національного рівня чи рівня місцевого самоврядування, член асамблеї чи комітету або інший працівник, який виконує покладені на нього державою обов'язки відповідно до законів та нормативних актів» приймати, вимагати або обіцяти прийняття хабар у зв'язку з виконанням своїх обов'язків. Така ж відповідальність діє й на осіб які повинні бути призначені на державну службу і знають про це. Особи, які не є громадянами Японії, несуть відповідальність за вчинені кримінальні правопорушення згідно із статтями Криміналь-

ного Кодексу Японії, лише якщо злочин вчинено на території Японії. В свою чергу, японські державні чиновники несуть відповідальність за корупційні діяння навіть якщо вони були вчинені за межами Японії.

У липні 2017 року Японія переглянула Закон про покарання за організовану злочинність. В Законі були внесені зміни щодо санкції покарання корупційних правопорушень, здійсненими групами з двох або більше людей. Цей перегляд був необхідний для внесення змін у японське законодавство у зв'язку з ратифікуванням Конвенції ООН проти транснаціональної організованої злочинності.

Також, слід зазначити, що Японія є членом Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСД) з 1964 р. Японія впровадила Конвенцію ОЕСД про боротьбу з хабарництвом 1998 року, через внесення змін до Закону про запобігання недобросовісній конкуренції (УСРА), щоб додати статтю 18, яка криміналізувала підкуп іноземних державних службовців. В 2004 році були прийняті додаткові законодавчі зміни, щоб розширити юрисдикцію статті 18 на діяння громадян Японії за кордоном. Також у 2006 році було внесено зміни до японського Закону про податок на прибуток, щоб заборонити врахування неправомірної вигоди та хабарів, сплачених за кордоном, як витрати на підприємство. На відміну від Кримінального кодексу, стаття 22 УСРА прямо передбачає кримінальну відповідальність для юридичних осіб (фірм та організацій) [1].

За весь час, після набрання чинності у 1998 році, статті кримінальної відповідальності за підкуп іноземних державних службовців (стаття 18 УСРА), вона застосовувалася лише чотири рази:

1) у березні 2007 року двох японських громадян було визнано винними у підкупі двох філіппінських топ-чиновників на суму близько 800 000 ієн (приблизно 7 400 доларів США). Японські громадяни намагались виграти державний контракт оплачували відвідування гольф клубів та дарували інші коштовні подарунки. Про факти коштовних подарунків, котрі були

розцінені як хабарі повідомив викривач. Одному з громадян Японії був присуджений штраф, розміром у 500000 ієн (приблизно 4600 доларів США) й іншому у сумі 200000 ієн (приблизно 1900 доларів США).

2) у січні та березні 2009 року чотирьох японських осіб було визнано винними у підкупі в'єтнамського чиновника у зв'язку з проектом будівництва шосе, який частково фінансувався за кошти японської МТД. Посадова особа з в'єтнамської сторони отримала неправомірну вигоду загальною сумою 2,43 мільйона доларів але в суді було доведено провину лише за хабар в розмірі 820 000 доларів США, частково через сплину процесуальних строків. Судовим вироком було затверджено покарання у вигляді трирічного умовного строку для фізичних осіб, які були визнані винними. Юридичну особу в якій вони працювали, оштрафували на 70 мільйонів ієн (приблизно 650 900 доларів США) й тимчасово додали до чорного списку Японського банку Міжнародного співробітництва та JICA.

3) у вересні 2013 року колишній керівник компанії японського виробника автомобільних деталей був оштрафований на 500 000 ієн (приблизно 4600 доларів США) за підкуп посадової особи в Китаї. Підкуп був вчинений з метою приховання порушення на заводі дочірньої компанії в провінції Гуандун.

4) у лютому 2015 року окружний суд Токіо визнав винними у порушенні УСРА Залізничну консалтингову фірму та її трьох колишніх керівників. Корупційний злочин був вчинений шляхом підкупу державних службовців В'єтнаму, Індонезії та Узбекистану загальною сумою приблизно 1,2 млн. доларів США. Мотивом підкупу було отримання контрактів з надання консультаційних послуг пов'язаних з проектами МТД у зазначених країнах. Суд виніс покарання трьом особам у розмірі трьох років умовного строку та наклав штраф на консалтингову фірму у розмірі 90 млн. ієн (приблизно 836 800 доларів США)[9].

У березні 2019 року Робоча група ОЕСД надала рекомендації для Японії щодо організації антикорупційних заходів у сфері МТД. Серед них була рекомендація яка

зазначала необхідність активізації дій з забезпечення підвищення ініціативності поліції та прокуратури, налагодження їх більш скоординованої роботи щодо розслідування корупційних правопорушень та підкupu іноземців.

Необхідно відмітити, що Міністерство економіки, торгівлі та промисловості Японії (METI) адмініструє УСРА, включаючи статтю 18, яке передбачає кримінальну відповідальність юридичних осіб за корупційні діяння. Але досудове провадження по цій статті координує прокуратура [9].

Але якщо у корупційних правопорушеннях пов'язаних з МТД, не беруть участі громадяни Японії, японські правоохоронні органи можуть тільки офіційно вимагати від влади країни-реципієнта провести розслідування відповідного випадку та прийняти належні заходи проти порушників щодо притягнення їх до відповідальності [10].

Уповноваженим органом Європейського союзу до компетенції якого входить захист фінансових інтересів Союзу є Європейське управління з питань запобігання зловживанням та шахрайству (OLAF), яке було засновано 28.04.1999 року на підставі рішення Європейської Комісії 1999/352 [11].

Бюджет ЄС фінансує широкий спектр програм та проєктів, які направлені на покращення життя громадян у країнах ЄС та за його межами. Нецільове використання коштів, передбачених бюджетом ЄС на надання МТД безпосередньо шкодить європейським громадянам та дискредитує весь ЄС.

OLAF виконує свою місію шляхом: 1) проведення незалежних розслідувань шахрайства та корупції із залученням фондів ЄС, за для забезпечення цільового використання усіх грошових активів платників податків ЄС за призначенням; 2) сприяння зміцненню довіри громадян до інституцій ЄС через розслідування порушень з боку персоналу та членів інституцій ЄС; 3) розробки надійної політики ЄС щодо боротьби з шахрайством; 4) OLAF може розслідувати справи, пов'язані з шахрайством, корупцією та іншими правопорушеннями,

що зачіпають фінансові інтереси ЄС, щодо: а) всіх видів витрат ЄС. Зазвичай це є видатки пов'язані з структурними фондами, фондами розвитку сільських територій та видатків на зовнішню допомогу; б) деяких сфер доходів ЄС, переважно митних зборів; в) підозр у серйозних порушеннях персоналом ЄС та членами інституцій ЄС.

OLAF отримує інформацію про можливі випадки шахрайства та корупційні порушення з відкритих джерел, форми зворотного зв'язку, або виявляє самостійно. У більшості випадків інформація надходить від відповідальних осіб за управління фондами ЄС. Всі отримані скарги проходять первинну оцінку, щоб визначити, чи відповідає зазначена в них інформація дійсності та чи належить цей факт правопорушення до підслідності OLAF.

Досудові розслідування, які проводяться Європейським управлінням з питань запобігання зловживанням та шахрайству можуть бути класифіковані за однією з наступних трьох категорій: 1) внутрішні розслідування – це адміністративні розслідування в установах та органах ЄС з метою виявлення шахрайства, корупції та будь-якої іншої незаконної діяльності, що зачіпає фінансові інтереси ЄС; 2) зовнішні розслідування – це розслідування за межами установ та органів ЄС з метою виявлення шахрайства чи інших неправомірних дій фізичних чи юридичних осіб, саме цьому обсягу роботи припадає більшість часу та ресурсів OLAF; 3) координаційна співпраця – OLAF сприяє розслідуванням, що проводяться національними органами влади або іншими департаментами ЄС, сприяючи збору та обміну інформацією та контактами.

Після завершення розслідування Європейське управління OLAF рекомендує перелік дій та заходів які зацікавлені сторони та національні урядам повинні зробити. Зазвичай це передбачає порушення кримінальних справ, фінансові стягнення та інші дисциплінарні заходи. Також OLAF відстежує виконання наданих рекомендацій [12].

У період між 2010-2019 роками Європейським управлінням з питань запобі-

гання зловживанням та шахрайству було: 1) завершено понад 2000 розслідувань; 2) рекомендовано повернути понад 7,3 млрд. євро до бюджету ЄС; 3) видано понад 2700 рекомендацій щодо судових, фінансових, дисциплінарних та адміністративних заходів, які повинні бути вжиті компетентними органами держав-членів та ЄС. В результаті оперативної-слідчої роботи OLAF суми які були використані не за призначенням були повернуті до бюджету ЄС, а винні особи постали перед національним судочинством [13].

Мабуть, найгучніший випадок використання коштів ЄС у незаконних цілях стосувався відомої громадської організації, яка займається підтримкою зусиль ЄС з надання гуманітарної допомоги в Сирії. OLAF розпочав досудове розслідування щодо громадської організації у травні 2016 року за підозрою у корупції та маніпуляціях у процедурах державних закупівель, що фінансуються ЄС. Програма фінансування передбачала надання невідкладної допомоги цивільним особам, постраждалим від конфлікту в Сирії. Зазначена громадська організація отримала від Європейської Комісії майже 19 млн. євро коштів.

У пошуках надійних доказів OLAF здійснив виїзну перевірку на місці скоєння злочину, а також здійснив забір інформації у штаб-квартирі громадської організації. Завдяки цьому слідчі OLAF знайшли докази причетності до корупційних діянь двох колишніх співробітників громадської організації. У попередній змові вони винайшли шахрайську схему виведення фінансових коштів за межі їх цільового призначення – фінансування гуманітарної кризи в Сирії. Виведені кошти привласнювались винахідниками шахрайської схеми. Слідство також знайшло докази суттєвих недоліків у тому, як ГО розпоряджалася іншими коштами виділеними з фондів ЄС. Досудове розслідування OLAF було завершено наприкінці 2019 року його результатом стала рекомендація стягнути майже 1,5 мільйона євро. Стосовно двох підозрюваних осіб, котрі були ідентифіковані слідством, на сьогоднішній день судового вироку ще не винесено [1].

Підсумовуючи все вище викладенен, а також аналізуючи фактичне функціонування сфери залучення, використання, моніторингу, контролю МТД в Україні, зауважимо, що всі правопорушення в даній сфері згрупувати за такими типами:

1) порушення щодо порядку реєстрації проєктів МТД;

2) невідповідність проєктів МТД напрямкам державної соціально-економічної політики;

3) порушення щодо нецільового використання ресурсів проєктів МТД та/або неналежна реалізація проєктів;

4) подання бенефіціаром висновків про незадовільні результати впровадження проєкту або ж абсолютне невиконання умов проєкту (Таблиця 1).

Література

1. Розробка «Концепції запровадження державної системи контролю за залученням та ефективним використанням міжнародної технічної допомоги в Україні на 2021-2025 рр» [Текст] : звіт про НДР (проміжний) / кер. Ю. В. Гаруст. Суми, 2021. С. 128.

2. Countering Corruption Through U.S. Foreign Assistance May 27, 2020 Congressional Research Service .URL: <https://crsreports.congress.gov/R46373> <https://fas.org/sgp/crs/row/R46373.pdf>

3. Mission and Core Values. Office of Inspector General U.S. AGENCY FOR INTERNATIONAL DEVELOPMENT .URL: <https://oig.usaid.gov/mission>

4. Office of Investigations. Office of Inspector General U.S. AGENCY FOR INTERNATIONAL DEVELOPMENT .URL <https://oig.usaid.gov/office-investigations>

5. Investigative Process. Office of Inspector General U.S. AGENCY FOR INTERNATIONAL DEVELOPMENT .URL: <https://oig.usaid.gov/node/512>

6. OIG Fraud Prevention and Compliance Handbook.URL: <https://oig.usaid.gov/sites/default/files/2018-10/OIG-Fraud-Prevention-and-Compliance-Handbook-103018.pdf>

Таблиця 1. Групи правопорушень в сфері залучення, використання та моніторингу/ контролю міжнародної технічної допомоги в Україні

Тип правопорушення	Зміст порушення	Санкція з боку держави	Відповідальний суб'єкт	Ймовірна ідентифікація правопорушення
1. Порушення порядку реєстрації проєктів МТД	Повна або часткова відсутність інформації стосовно проєкту – порушення статей 18, 19 ЗУ «Про створення єдиної системи залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги» від 15.02.2002 року № 153	Немає	Секретаріат КМУ	Стаття 364 ККУ Зловживання владою або службовим становищем Стаття 65 ЗУ «Про державну службу» Підстави для притягнення державного службовця до дисциплінарної відповідальності
2. Невідповідність проєктів МТД напрямкам державної соціально-економічної політики	Результати реалізації значної кількості проєктів не відповідали визначеним пріоритетам соціально-економічного розвитку України. Затверджений постановою КМУ від 15.02.2002 № 153 Порядок залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги суперечить вимогам Закону України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» від 23.03.2000 р. № 1602-III в частині узгодження поданих потенційними бенефіціарами пропозицій щодо залучення МТД із затвердженою на відповідний рік державною програмою економічного і соціального розвитку України. А також, порушення принципів визначених статтею 2 цього Законом.	Немає	Секретаріат КМУ	Стаття 164-12 КУПАП Нецільове використання бюджетних коштів; видання нормативно-правових актів, що зменшують надходження бюджету або збільшують витрати бюджету всупереч закону
3. Порушення щодо нецільового використання ресурсів проєктів МТД та (або) неналежна реалізація проєкту	Під нецільовим використанням бюджетних коштів відповідно до ст. 119 БКУ є їх витрачання на цілі, що не відповідають: 1. бюджетним призначенням, установленим Законом про Державний бюджет України (рішенням про місцевий бюджет); 2. напрямом використання бюджетних коштів, визначеним у паспорті бюджетної програми або в порядку використання бюджетних коштів; 3. бюджетним асигнуванням (розпису бюджету, кошторису, плану використання бюджетних коштів). Тобто, не відповідають зазначених у відповідних спеціальних НПА завданням, цілям. Відповідно, під «Нецільовим використанням засобів Міжнародної технічної допомоги» розуміється їх витрачання на цілі, що не відповідають: Зазначеним у реєстраційній картці Проєкту МТД цілям та завданням;	Секретаріат КМУ зобов'язаний порушити перед донорами питання щодо зупинення реалізації проєкту (програми) до усунення реципієнтами виявлених порушень або повного його припинення. Згідно статті 22, Порядку залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної, Секретаріат КМУ у разі неможливості усунення цього правопорушення анулює положення про реєстрацію проєкту.	Виконавець МТД	Стаття 364 ККУ «Зловживання владою або службовим становищем» Стаття 191 ККУ «Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем»
4. Подання бенефіціаром висновків про незадовільні результати впровадження проєкту або ж абсолютне невиконання умов проєкту	Форс-мажорна ситуація. Ніяк не врегульована, однак, згідно положень ЗУ «Про створення єдиної системи залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги» від 15.02.2002 року № 153, існує процедура зміни умов договору щодо реалізації МТД. Якщо розслідування дозволило виявити наявність істотних умов, що не дали реалізувати належним чином проєкт МТД – часткова компенсація буде доречною.	Секретаріат КМУ зобов'язане порушити перед донорами питання щодо зупинення реалізації проєкту (програми) до усунення реципієнтами виявлених порушень або повного його припинення.	Виконавець МТД	Стаття 364 ККУ Зловживання владою або службовим становищем
	Недотримання вимог щодо реалізації проєкту МТД з боку бенефіціарів та держави: Відсутність оптимальної нормативно-правової бази, що буде врегульовувати питання реалізації, моніторингу, порядку залучення тощо Міжнародної технічної допомоги.	Немає	Секретаріат КМУ	Стаття 65 ЗУ «Про державну службу» Підстави для притягнення державного службовця до дисциплінарної відповідальності

Джерело: складено на підставі досліджень

7. Afghan Sentenced to Prison for Committing Fraud Against USAID. URL: <https://oig.usaid.gov/node/91>

8. Ministry of Foreign Affairs of Japan. Policy. Global Issues & ODA. Official Development Assistance (ODA). ODA Policies. Anti-Corruption. URL: <https://www.mofa.go.jp/policy/oda/reform/anti-corrupt/index.html>

9. GLOBAL LEGAL INSIGHTS – BRIBERY & CORRUPTION 2020, SEVENTH EDITION Contributing Editors Jonathan Pickworth & Jo Dimmock, White & Case LLP Printed and bound by CPI Group (UK) Ltd, Croydon, CR0 4YY November 2019. URL: <https://www.lw.com/thoughtLeadership/gli-bribery-corruption-7th-ed-japan>

10. Anti-corruption policy guide from Ministry of Foreign Affairs of Japan and Japan International Cooperation Agency .URL: https://www.jica.go.jp/english/our_work/compliance/c8h0vm00009ulm1i-att/policy_en.pdf

11. COMMISSION DECISION of 28 April 1999 establishing the European Anti-fraud Office (OLAF). Euro Lex. URL: <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:1999:136:0020:0022:EN:PDF>

12. What we do. European Commission EUROPEAN ANTI-FRAUD OFFICE. URL: https://ec.europa.eu/anti-fraud/about-us/mission_en

13. OLAF in figures. European Commission EUROPEAN ANTI-FRAUD OFFICE..URL: https://ec.europa.eu/anti-fraud/investigations/fraud-figures_en

SUMMARY

International relations in the field of provision and use of ITA is an extremely broad area of international relations, which is an important link for the establishment and development of developing countries. Donor countries provide, and recipient countries receive and use, ITA, which helps to improve the overall level of meeting the needs of the population of low- and middle-income countries. An important factor in the implementation of relations in the field of attracting and using ITA, obtaining a positive effect from the implementation of ITA projects/programs, and forming relations for further technical cooperation in an effective, legal framework is the prevention of abuse and violations in this area. However, the sphere of relations on the provision and use of ITA, like any other public sphere of relations related to the redistribution of resources, is subject to corruption, fraud, legalization (laundering) of proceeds of crime and a number of other financial crimes. Millions of dollars continue to be laundered by individuals and legal organizations through countless complex financial schemes. The ITA, which is one of the fundamental instruments of the state's development policy, is equally susceptible to corruption, embezzlement and abuse, and approximately 30% of its component may be lost due to the activities of corrupt actors and criminal organizations.

In this study, we examined the functioning of the International Criminal Investigative Training Assistance Program (ICITAP), the Office of Prosecutorial Development and Training Abroad (OPDAT), the USAID Office of Inspector General, the Japan International Cooperation Agency (JICA), and the European Anti-Fraud Office (OLAF). Based on our research, we have grouped all ITA offenses into the following types: 1) violations of the procedure for registering ITA projects; 2) inconsistency of ITA projects with the directions of state socio-economic policy; 3) violations of misuse of ITA project resources and/or improper project implementation; 4) submission by the beneficiary of conclusions on unsatisfactory project implementation results or absolute failure to fulfill the project conditions.

Key words: international technical assistance, offenses, pre-trial investigation, ICITAP, OPDAT, USAID, JICA, OLAF.